

De dingen die gebeuren en het Verhaal van God (2)

De vervolgvraag is:

Als het dan zo is, dat de dingen gebeuren, zoals ze gebeuren,

'welke betekenis heeft het verhaal van God dan wel voor de wijze waarop ik in de wereld sta, en waarop ik kijk naar de dingen die gebeuren?'

Het gaat dus nog steeds om de manier waarop het Verhaal van God te maken heeft met de werkelijkheid en welke betekenis het heeft voor die werkelijkheid.

In elk geval voor mij persoonlijk, die hier en nu leeft in die werkelijkheid.

Als de dingen gebeuren zoals ze gebeuren, hoe kunnen ze dan toch van betekenis zijn voor ons?

Er zijn de volgende mogelijkheden:

- **Gebeurtenissen hebben geen betekenis**, en alles is dus eigenlijk zinloos. Dat geldt dan dus ook voor vragen naar zin en betekenis
- **Gebeurtenissen hebben een (vaststaande) betekenis**, namelijk vanuit Bijbel. Daarin kunnen we het antwoord vinden op de vraag van welke betekenis ze zijn en hoe wij daarmee om zouden kunnen/moeten gaan.
- **Gebeurtenissen hebben geen vaststaande betekenis**, maar **kunnen betekenis krijgen voor ieder mens persoonlijk**, op grond van zijn eigen levensverhaal, al dan niet op basis van het Verhaal van God.

Van bovengenoemde mogelijkheden spreekt mij de laatste het meeste aan.

Ik kan niet geloven in de zinloosheid van het leven, en raak ik in de knel als ik betekenissen opgedrongen krijg.

Terugkijkend in mijn leven zie ik genoeg gebeurtenissen, die mij geraakt hebben en die voor mij ook van grote betekenis zijn.

Maar dan nog kan ik mij de volgende vraag stellen:

Geef ik zelf betekenis (cq. zin) aan het gebeuren (cq. aan mijn leven), of bevat het gebeuren een boodschap aan mij?

Er gebeurt iets aan mij en ik ervaar en ontdek de betekenis en zin ervan voor mijn leven. Kan ik zelf willekeurig een zin en betekenis geven aan iets, of moet daarvoor toch iets gebeuren in de werkelijkheid.

Dat is natuurlijk een heel lastige vraag.

Ik zal proberen aan de hand van een concreet voorbeeld er iets meer over te zeggen:

Wat gaat eraan vooraf, voordat ik met hart en ziel kan zeggen:

'ik zie (ervaar/beschouw) de wereld als een geschenk van God'?

Als dat alleen maar een herhaling is van wat ik thuis, op school of in de kerk heb leren zeggen, dan val ik vanzelf door de mand.

Dan mis ik bijvoorbeeld het gevoel dat erbij hoort wanneer dingen fout gaan in de wereld, of wanneer er sprake is van uitbuiting of vervuiling, of ik vertoon gedrag, dat totaal niet past bij die uitspraak.

*In de bewoording zelf wordt het onderscheid al wel een beetje duidelijk: het is gemakkelijker (= vrijblijvender) te zeggen: **'ik beschouw de wereld als een geschenk van God'** (met een logisch vervolg in het zoeken naar argumenten) dan om te zeggen: **ik ervaar de wereld als geschenk van God'** (met de*

uitnodiging om daarbij die ervaring te delen)

Op de een of andere manier zal duidelijk moeten worden, dat ik meen wat ik zeg, en dat ik (gevoels)reacties en gedrag vertoon, die deze uitspraak bevestigen.

Dan zal ik ook met een verhaal en een ervaring kunnen komen, wanneer ik bevraagd wordt over wat de reden is van die overtuiging, of hoe ik zelf tot die overtuiging gekomen ben.

En dan gaat het uiteindelijk ook om de vraag naar wat mij zodanig geraakt heeft, dat ik tot die overtuiging gekomen ben. Meestal in het licht van eerdere ervaringen en verhalen, die ik met mij mee draag.

Het gaat bij geloof en levensbeschouwing dus om meer dan logica: toch ook om een verwijzing naar concrete ervaringen in het leven.

En daarmee hebben we het over de verbinding tussen het verhaal van God en de werkelijkheid. Zowel als het gaat om het geraakt zijn, als ook om het effect op levenshouding en gedrag.

Zo is het niet moeilijk om na te gaan dat er een tweedeling kan ontstaan in het gesprek over geloofs- en levensovertuigingen:

- **aan de ene kant oeverloze discussies op basis van argumenten en logica.**

Dan is er geen sprake van enig contact met de werkelijkheid en blijft het gesprek als het ware 'in de lucht zweven', ook al worden er Bijbelteksten gebruikt.

- **Aan de andere kant kan er sprake zijn van het delen van persoonlijke verhalen**, die de kracht hebben van geraakt te zijn door wat er in de werkelijkheid ervaren is.

Het gaat fout als die twee door elkaar heen gebruikt worden.

Gesprekken waarin gevoelens gebruikt worden als argumenten, of argumenten gebruikt worden om gevoelens te bestrijden leveren alleen maar frustratie op: hete hoofden, koude harten en omgekeerd.

Het gaat eigenlijk al fout wanneer de term 'alle' of 'altijd' (= generalisaties) gebruikt wordt in de discussie.

Een voorbeeld is de discussie over homoseksualiteit en het geloof.

Op het moment dat overtuigingen tegenover elkaar staan, wordt gezocht naar gezaghebbende argumenten en logica en bijbelopvatting, en verdwijnt de discussie uit de werkelijkheid.

Als de vraag gesteld wordt: wie kent iemand persoonlijk die homo is en wat voor effect heeft dat op je denken en ervaren van het gelovig zijn, krijg je in elk geval een heel andere toon in het gesprek.

Het zou niet de eerste keer zijn dat bij de ontdekking dat je kind of je vriend homoseksueel is, je hele strakke vaste overtuiging aan het wankelen wordt gebracht en je anders aankijkt tegen de teksten die eerder als wapen werden gebruikt.

Sleutelwoorden als basis voor een geloofsovertuiging zijn: **persoonlijke ervaring** en **geraakt zijn**, en daardoor in beweging gekomen, zodat het geraakt zijn serieus genomen wordt, zichtbaar gemaakt en bevestigd in de werkelijkheid en vervolgens onder woorden gebracht. Je gaat ervoor!

Niet op basis van het gezag van iemand anders. Die ander kan hooguit de betekenis hebben van een metgezel of een aanmoediging of opstapje, de regie ligt uiteindelijk bij jezelf.

Daarmee hebben we het over de grond onder je voeten! Dat geeft ook de stevigheid om vandaaruit te kunnen leven.

Dat is natuurlijk niet gemakkelijk, als je het gevoel hebt, dat je de enige bent, die het zo voelt of die zo denkt. Dan is er de onzekerheid en de behoefte om bevestigd worden in wat je hebt meegemaakt en wat je geïnterpreteerd hebt in je geraakt zijn.

Daarom is de gemeente zo belangrijk, niet om te oordelen, maar om te ontmoeten en te delen.

Om elkaar te bevragen en de ruimte om het geraakt zijn serieus te nemen en ook het vertrouwen en de openheid om je te kunnen laten raken.

Je kunt dat gerust het mysterie van het Verhaal van God noemen.

Ik ben ervan overtuigd dat het verhaal van God te vinden is in onze werkelijkheid, daar waar mensen het zien en het herkennen als iets dat hen raakt en dat onder woorden gebracht kan worden in het Verhaal van God zoals het te vinden is in de Bijbel.

Dan zie je ook, dat je met de Bijbelse verhalen niet moet omgaan als vaststaande overtuigingen, maar als verhalen, die het vallen en opstaan van mensen (incl. het effect van macht) laten zien en tegelijk ook iets in zich hebben van voortschrijdend inzicht.

Geraakt zijn betekent niet, dat je gelijk hebt, maar laat wel zien waar je op dat moment bent. Het vraagt vertrouwen om op pad te gaan, zeker als dat niet altijd het pad is, dat jij bedacht hebt.

Dat vraagt nieuwe momenten van geraakt zijn ('ontmoetingen') om je bevestigd te weten, en het gevoel te hebben op de goede weg te zijn. In elk geval in de buurt van het Verhaal van God. Daar heb je ook het contact (cq. de ontmoeting) met andere mensen voor nodig.

In onze werkelijkheid, de werkelijkheid van vandaag...!